

[Rasmussen (Gylling).]

kunne kastes ud til aktionærerene, og kan der findes nogle bestemmelser desangående, er vi fra vor side villige til at se derpå.

Jeg kan som nævnt ikke på mit partis vegne tilsiige ministeren nogen bistand til gennemførelse af lovforslaget i den skikkelse, det her har fået.

Aksel Larsen: Med forelæggelsen af dette lovforslag har vi endelig fået opfyldt det løfte, som skiftende handelsministre siden samlingen 1945—46 har givet folketinget om, at der skulle komme et forslag til en ny udbyttebegrænsningslov og ikke blot til beskedne ændringer i den hidtidige. Det er et meget stort fremskridt, og jeg vil samtidig sige, at der i forhold til den gamle lov er visse fremskridt i det her forelagte forslag. Det er f. eks. et meget betydeligt fremskridt, at man har udvidet udbyttebegrænsningen til ikke blot at omfatte selskaber, der var dannet før 1940, men har udvidet den til faktisk at omfatte alle selskaber, og det er et fremskridt, at man har foreslået sådanne tantiëmebestemmelser, som man har, selvom jeg må anmærke en mangel. Man tænker stadigvæk kun på tantiëme og vederlag til bestyrelser, repræsentantskaber og lignende selskabsorganer, men ikke til direktioner.

Dermed vil jeg ikke sige, at hele lovforslaget er et fremskridt. Jeg er ikke sikker på, at det er heldigt, man her udvider retten til at udbetale udbytte således, at det udbetalte udbytte kan forudsættes at stige ganske betydeligt. Må jeg have lov til at henvise til de tabeller, der findes i bemærkningerne til lovforslaget. Ifølge disse tabeller var overskudet for de kontrolerede aktieselskaber stigende fra 300 mill. kr. i 1944 til 441 mill. kr. i 1946, og i bemærkningerne står der, at selskabernes indtægter i 1947 viser stadig stigning. Dette sidste er jo bemærkelsesværdigt i en tid, hvor man har så travlt med at fortælle arbejdere og dermed ligestillede, at de skal spænde livremmen ind, for vi har ikke råd.

Hvad angår den udbetalte dividende, er den naturligvis ikke så stor som overskudet, og den er også undergivet udbyttebegrænsningsloven, men den er dog steget fra 1944 til 1946, altså på 2 år, fra 121,7 mill. kr. til 163,3 mill. kr. eller fra gennemsnitlig 4,9 til gennemsnitlig 6,3 pct. Det er jo en meget væsentlig stigning. Jeg har forsøgt at foretage en beregning over, hvor meget den udbetalte dividende ville stige, hvis selskaberne udnyttede de beføjelser, de får efter dette lovforslag, og jeg har her

støttet mig på bemærkningerne på side 4, idet jeg går ud fra, at de 328 selskaber, man omtaler dér, er de samme, som man regner med i tabellen nederst på side 3 — jeg kan naturligvis tage fejl, og så må jeg tage forbehold, men foreløbig har jeg tilladt mig at gå ud fra dette. Det fremgår af bemærkningerne, at disse 328 selskaber vil kunne udbetale et gennemsnitsudbytte på 8,9 pct. mod i 1946 6,3 pct., og disse 8,9 pct. af den gennemsnitlige effektive aktiekapital skal altså svare til 4 pct. af den samlede egenkapital.

Hvis de benytter sig af dette lovforslags tilladelser, vil den udbetalte dividende blive ca. 230 mill. kr., og man må give mig ret i, at det er en ganske betydelig stigning fra 121,7 mill. kr. i 1944. Jeg kan vanskeligt se nogen begrundelse for, at man skal tillade en så voldsom stigning i selskabernes udbytteudbetaling, og derfor er jeg betænkelig ved lovforslaget.

Jeg er også betænkelig ved det princip, der knæsesættes i lovforslaget, at selskaber skal have ret til at udbetale ialt indtil 4 pct. af deres egenkapital. Det er forsåvidt noget forbavsende, at dette forslag fremkommer, som den højtærede minister, så vidt jeg forstår på hans udtalelser under udvalgsbehandlingerne sidst, dengang var modstander af dette princip, som man meget ivrigt forfægtede bl. a. fra venstres side. Den, der overvinder sig selv, er større end den, der indtager en stad, men jeg mener ikke, det er ubetinget prisværdigt, at en socialdemokratisk minister overvinder sig selv og går ind for en idé fra venstres side, som han tidligere ikke har villet acceptere. Jeg tror, ideen er rigtig dårlig. Den giver mulighed for udbetaling af et meget stort udbytte, og det kan få alvorlige følger for pengemarkedet herhjemme. I går har det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft her i tinget talt om det farlige, ja, næsten kriminelle i, at staten lod Nationalbanken foretage støtteopkøb på børsen for at forhindre, at obligationskurserne faldt for meget. Hvis muligheden for udbetaling af udbytte i aktieselskaberne stiger betydeligt, vil der ske en tilstrømning af penge til aktieselskaberne, folk vil blive ivrige efter at købe aktier. Ja, måske vil nogle sige: det er egentlig heldigt, så bliver der investeret mere kapital i industrien, og det, man kalder erhvervslivet. Men medaillen har jo en bagside. Så vil der blive mindre iver efter at købe obligationer og mere iver efter at sælge obligationer, og følgen vil blive et yderligere fald i obligationskurserne, hvilket er ensbetydende med en stigning i den effektive